

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΛΥΧΗ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 02/02/2026

Του: Βιλιάρδου Βασίλειου, βουλευτή Β1 Βορείου Τομέα Αθηνών

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

ΘΕΜΑ: “Απώλεια λόγω διακοπής συμφωνιών παραγώγων ανταλλαγής επιτοκίου (swar) στα διακρατικά δάνεια του πρώτου μνημονίου (GLF) που σχεδιάζεται να προπληρωθούν”

Κύριε Υπουργέ,

Πρόσφατα, έχετε ανακοινώσει την πρόθεση να προβείτε σε προπληρωμή χρέους – ενώ μεταξύ των επιχειρημάτων είναι η μείωση του χρέους και η εξοικονόμηση εξόδων τόκων. Κάτι τέτοιο, όμως, θα ίσχυε, εάν το χρέος αυτό δεν αντικαθίστατο από νέο δανεισμό –επίσης, εάν ο νέος δανεισμός δεν ήταν υψηλότερου επιτοκίου. Προφανώς, δεν ισχύει τίποτα από τα δύο, στη συγκεκριμένη περίπτωση, των ως άνω επικείμενων προπληρωμών.

Ειδικότερα, τα δάνεια GLF του πρώτου μνημονίου είναι κυμαινόμενου επιτοκίου. Με κριτήριο την απάντηση του ΟΔΔΗΧ (Α.Π.: 856 / 22.5.25) σε Ερώτησή μας (#5359/14.5.2025), το επιτόκιο εξυπηρέτησης τους έχει ως βάση υπολογισμού το 3M Euribor, πλέον περιθωρίου 0,50% - ενώ το ανεξόφλητο υπόλοιπό τους στις 30.04.2025 ήταν 31,605 δις €. Τα δάνεια GLF, όπως και όλο το δημόσιο χρέος με μεταβλητό επιτόκιο, είναι καλυμμένα με συμφωνίες παραγώγων ανταλλαγής επιτοκίου (swar) με τράπεζες –έτσι ώστε το επιτόκιο να είναι σταθερό. Είναι μια διαδικασία που είχε ξεκινήσει ο ΟΔΔΗΧ από το 2016 για ελάφρυνση του χρέους, σε συνεργασία με τους δανειστές <https://www.cnn.gr/oikonomia/story/45100/me-swaps-tsipra-i-elafrynsi-toy-xreoyis>.

Σύμφωνα με την ιστοσελίδα του ΟΔΔΗΧ, δεν υπάρχει έκθεση του χαρτοφυλακίου χρέους σε κίνδυνο κυμαινόμενου επιτοκίου (Δείκτης Κυμαινόμενου προς Συνολικό Χρέος, μετά τα παράγωγα 0%) <https://www.pdma.gr/el/debt-strategy-gr/public-debt-gr/portfolio-risk-parameters-gr>. Το δε συνολικό κόστος εξυπηρέτησης του Δημόσιου Χρέους είναι 1,76% με αναβαλλόμενους τόκους και 1,33%, χωρίς (<https://www.pdma.gr/el/debt-strategy-gr/public-debt-gr/annual-service-cost-gr>). Επομένως, το κόστος των δανείων GLF είναι χαμηλότερο από το κόστος νέου δανεισμού (πχ η έκδοση δεκαετούς ομολόγου του Ιανουαρίου 2026 είχε κουπόνι 3,37% [βλ. <https://www.capital.gr/agores/3967797/stis-agores-to-dimosio-me-10etes-omologo/>]).

Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται και από την απάντηση του ΟΔΔΗΧ (Α.Π.: οικ. 2285/18.12.25) σε Ερώτησή μας #1632/04.12.2025 -όπου αναφέρεται ότι, ο νέος δανεισμός του 2026, ύψους 8 δις € θα καλύψει, μεταξύ άλλων, την πρόωρη πληρωμή δανείων GLF και EFSF 8,349 δις €, συν χρεολύσια χρέους λήξης, το 2026, ύψους 8,8 δις, όπως επίσης και έλλειμμα Κρατικού Προϋπολογισμού. Συνεπώς, το νέο ακριβότερο χρέος, προπληρώνει παλαιότερο φθηνότερο χρέος.

Από όλα αυτά φαίνεται ότι η προπληρωμή θα επιβαρύνει ταμειακά, καθώς επίσης και δημοσιονομικά, τη χώρα. Σημειώνεται δε ότι τα swap που είχαν δρομολογηθεί για την εξισορρόπηση του κινδύνου από ενδεχόμενη αύξηση των επιτοκίων, ήταν για μεγάλο διάστημα αρνητικά (δηλαδή καταβολές/επιβάρυνση για το Δημόσιο) – ενώ, μόλις το 2023, γύρισαν θετικά.

Τόκοι εξυπηρέτησης Χρέους Κεντρικής Διοίκησης πριν και μετά swap

Ποσά σε € εκατ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025Ε	2026Π
Τόκοι προ swap	5,306	5,077	5,693	4,671	5,185	4,588	4,504	4,917	7,652	8,279	7,871	7,916
Τόκοι μετά swap	5,800	5,588	6,208	5,554	6,001	6,276	5,967	6,060	6,475	7,045	7,294	7,298
Διαφορά	494	511	515	883	816	1,688	1,463	1,143	-1,177	-1,234	-577	-618

Πηγή: Προϋπολογισμοί (Πίνακας 4.9), 2025 Εκτίμηση 2026, Πρόβλεψη

Όπως φαίνεται από τα στοιχεία του Προϋπολογισμού μέχρι σήμερα είναι συνολικά ζημιογόνα - κυρίως εξ' αιτίας της περιόδου 2015/2022, που αύξαναν τις δαπάνες για τόκους. Εφεξής βέβαια, τις μειώνουν με κέρδος - αν και τα έξοδα τόκων αυξάνονται για άλλους λόγους. Το κόστος από τα swap, το 2015/22 ανήλθε σε 7,5 δις €, ενώ το όφελος για την περίοδο 2023/2025 θα ανέλθει σε 3,6 δις € - μία τάση που ενδεχομένως θα συνεχισθεί, εάν υπάρξουν αυξήσεις των επιτοκίων, διεθνώς, οπότε η διακοπή των swap θα ήταν επιζήμια.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Πόσο είναι η αποτίμηση της αξίας των swap επί των δανείων GLF (εκτιμώμενο όφελος ή κόστος για αντισυμβαλλόμενες τράπεζες μέχρι την λήξη τους) αυτή τη στιγμή;
2. Ποιο είναι το κόστος από την αντικατάσταση των δανείων GLF από νέο δανεισμό υψηλότερου επιτοκίου εξυπηρέτησης, λαμβάνοντας υπ' όψη την εξοικονόμηση από την αποπληρωμή, την απώλεια οφέλους από τα swap και το κόστος εξυπηρέτησης του νέου δανεισμού;
3. Με ποιες τράπεζες έχουν συναφθεί οι συμφωνίες swap; Συμμετέχουν αυτές οι τράπεζες και στην αγορά των νέων εκδόσεων ελληνικού χρέους; Επωφελούνται από την αφορολόγητη κερδοφορία λόγω του αναβαλλόμενου φόρου, παρά το ότι έχει καταστρατηγηθεί στην πράξη, μέσω του hive down και της μεταφοράς κόκκινων δανείων σε εξωχώρια fund και ΕΔΑΔΠ;

Ο ερωτών βουλευτής

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ